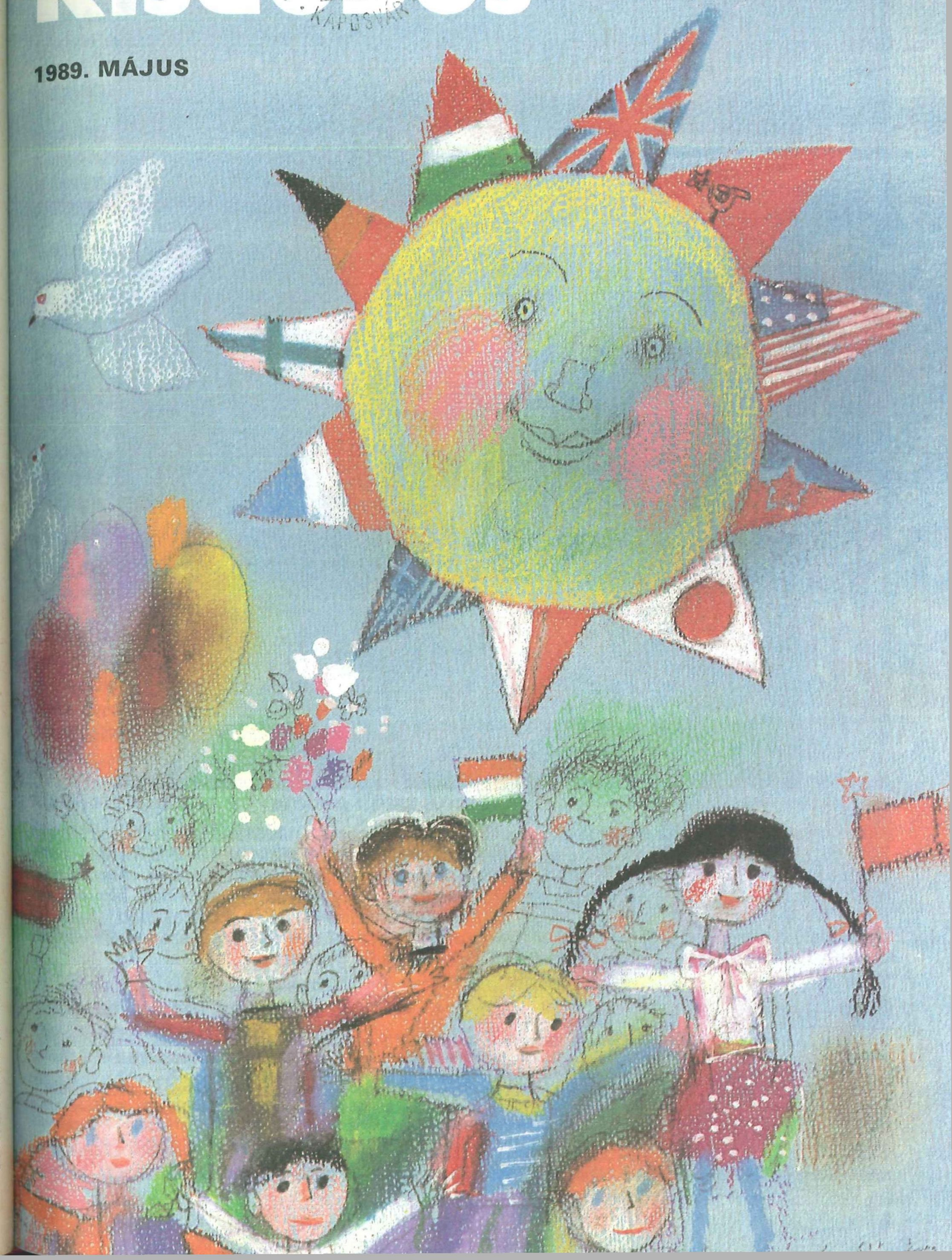
kisdobos

1989. MÁJUS

KISDOBOS KÉPTÁR

Századunk egyik leghíresebb képzőművésze, Pablo Picasso (pikasszó) 1881-ben született Spanyol föld szülötte, de élete nagy részét Franciaországban töltötte. 1973-ban halt meg. Sokszor változtatta látásmódját, mindig új megoldásokat, új formákat keresett. A változékony művész sosem változtatta azonban szeretetét, részvétét a szegények, a szenvedők, a gyerekek iránt. 1905-ben (így mondjuk a képek leggyakoribb színéről) „kék korszakában" festette képtárunkba választott képét. Egyszerre tükröződik anya és gyereke szép szemében valami bánat és valami kedves gyengédség. A kép címe Anya és gyermeke.

Kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetsége lapja a 6–10 éveseknek. XXXVIII. évf. 5. sz. Főszerkesztő: **Jani Gabriella.** Kiadja: az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: **dr. Király G. István.** Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374, telefon: 116-660. Készült a Kossuth Nyomdában 89.0136. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató. Index: 25442, HU ISSN 0450-3287.
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502, telefon: 660-162. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest XIII., Lehel út 10/a. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Megjelenik évenként tíz alkalommal. Előfizetési díj egy évre 150 Ft. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Würtz Ádám** munkája.
A szerkesztőség munkatársai: Ferenczy Ágnes, Gaál Ödönné, Kóka Rozália, Salát Anna.

Esti mosolygás

Farkával csöndesen mozog
tóban a hal s aludni kész,
orrát iszapba dugja, és
napjának multán mosolyog;

totyog vidámka sorban ott
tizenhárom kicsi kacsa
s arany farán viszi haza
billegve a mai napot.

Sötétül lassan a piros
s ami soká maradt fehér,
az is már látod, feketéll,
mint e verstől a papiros.

Alkonyat

Hanga, – mondom, nézd, az hanga ott,
jól nézd meg, ritka erre.
Hanga? – kérdi, s odanéz a gyermek.
A füvek vékonyka hangon énekelnek.

Hallod? – kérdezem. – Mit? – kérdi nagy, kerek
szemmel a gyermek.

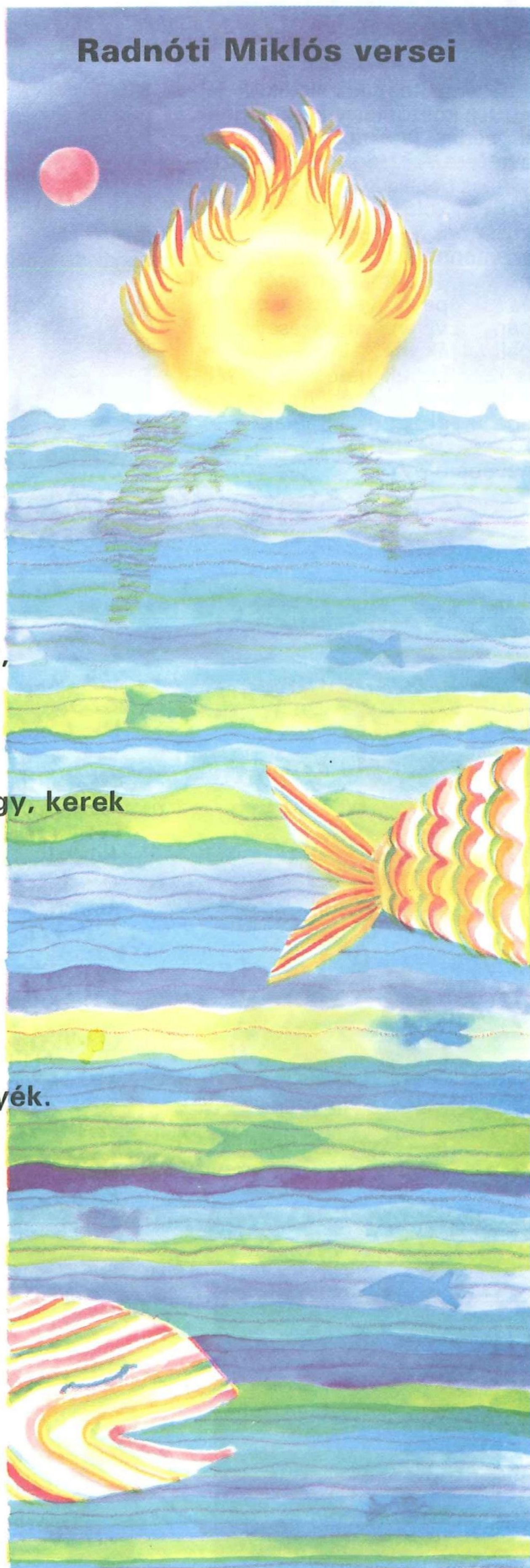
Apró, arany láng ugrik,
nézd csak fecskefű! – kiáltok.
A fecske hű? – csodálkozik, –
hisz ősszel Afrikába vándorol!
S elhallgat. Hallgatok már én is.
Az estikék kinyílnak körbe mégis.

Hallgatok, pedig szívemben nő az árnyék.
A gyermek futna már,
de illedelmes. És unottan áll még.

Erdő

A lomb között arany kard,
napfény zuhant át,
megsebzett egy fatörzset
s az halkan sírni kezdett
aranylófényű gyantát.

Radnóti Miklós költő – ha élne –
most lenne 80 éves.

Kiss Ilona rajza

Éljenek a gyerekek!

Gyermeknap közeledik. A felnőttek köszöntésre készülődnek, ti pedig játékra, kirándulásra, avatásra. A Kisdobos szerkesztősége is beáll a köszöntők sorába. Ezt a két oldalt felkínáltuk politikusoknak és művészeknek: köszöntenek benneteket, üzennek nektek. A pomázi, martonvásári és budapesti gyerekek közül néhányan vágyaikat, kéréseiket fogalmazták meg. Mindezeket mi is megtoldjuk három kívánsággal: éljetek békében, legyetek egészségesek és vidámak!
A KISDOBOS szerkesztősége nevében: Jani Gabriella

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
MINISZTERTANÁCSA
ELNÖKE

Kedves Gyerekek!

Szeretettel köszöntelek Benneteket a Nemzetközi Gyermeknapon!

Legyen sok-sok örömötök a játékban mind több a tanulásban is.

Üdvözlettel:
Németh Miklós

Gyerekkoromban felnőtt szerettem volna lenni, sok szép reménnyel, vágyakozással. Most felnőttként jó lenne gyermekien hinni mindezek megvalósulásában.
Gyerekek! Álmodjatok magatoknak szép valóságot és higgyjetek benne: valóra válhat, csak erősen akarjátok, s mi segítünk ebben!

Gemmáné Vastag Györgyi

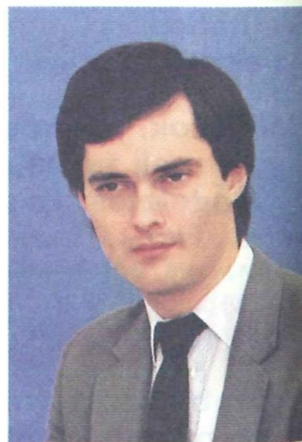
Gyerekek, biztosan észrevettétek, hogy mostanában sokszor vagyunk rosszkedvűek, idegesek, kevesebbet mosolygunk, és ha kértek valamit, egyre többször mondjuk azt, hogy erre nincs pénzünk.
Ne haragudjatok ránk, sok a gondunk.
Ezen a Gyermeknapon kevesebb ajándékot kaptok tőlünk, és ez nekünk rosszabbul esik, mint nektek.
Akartok segíteni?
Ajándékozzatok az idén ti nekünk egy kitűzőt. Egy fülig-érő-szájú nevetést, és ráadásul egy nagy, igazi puszit!
Meglátjátok: varázserőt adtok nekünk ezzel, a ti nevetésetekkel, a ti puszitokkal legyőzzük a gondokat, a rossz-kedvet.
És addig legyetek velünk türelmesek.

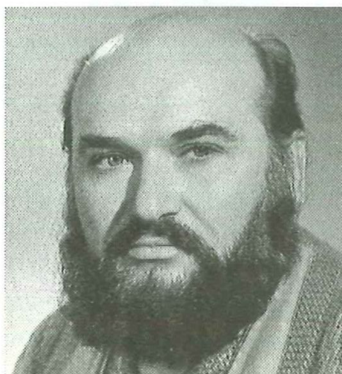
Köszönjük
Janikovszky Éva

Szeretném, ha őszinték és igazságszeretők lennétek

Würtz Ádám

Nemcsak a mai napon és nemcsak a mai gyerekeknek, de mindig és mindenkinek boldog életet, örömöket, vidámságot kívánok minden gyereknek. Magam azért dolgozom, hogy a mai gyermekei már egy boldogabb világban és jobb Magyarországon élhessenek.

Három kívánságom: gyógyuljon meg a nagyi, legyen béke és kellene egy kiskutya

Mindig süssön a nap!

Legyen öröm a világban!

Legyen öröm az országban!

Békességet az erdélyi gyerekeknek!

Papírsárkányt eregetnék!

Papa, gyere el!

Ne váljanak el a szüleim!

Ne mondja mindig a nagyi: szegény mai gyerekek.

Jó volna, ha a játszótér a gyerekeké volna nem a kutyáké.

Elalvás előtt énekeljen a Mama!

De jó volna, ha minden gyerek egészséges lenne!

Egész évben, minden nap legyen gyereknap!

Szeretnék egy papagájt, aki beszélget velem.

Szeretném, ha sok testvérem lenne.

Ne csapják be a gyerekeket a boltban!

Szeretném körülhajózni a földet!

Reggel ne veszekedjünk!

Menjünk a családdal kirándulni!

Béke legyen az egész Földön!

Zolika gyógyulj meg!

Adrival szeretnék ugrókötelezni!

Szabadon folyjanak a folyók!

Ne legyen olyan szigorú a Nelli néni!

Legyen pénzünk mindenre!

A rajzokat Retek Krisztián (Pomáz) készítette

Bemutatjuk

Szabó Éva szerkesztőt

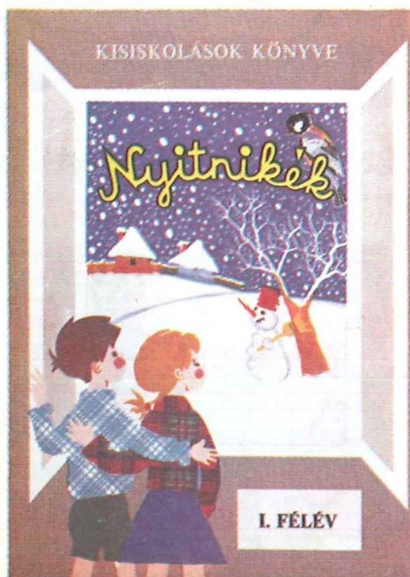

Ülök egy pici szobában a rádió harmadik emeletén. Szabó Éva szerkesztő, dramaturg, író ül velem szemben.

– Kérdezz – mondja – én majd felelek.

Fordított a szereposztás. Eddig ő kérdezett kicsi gyerekeket, színészeket, írókat, művészeket. Kérdései nyomán kinyíltak a titkos fiókok, kirepültek az elfelejtett emlékek, az addig sosem megfogalmazott kívánságok. Szeretnék úgy kérdezni, mint Szabó Éva a Nyitnikékben, az Amikor én még című vallomásokban, a Kárász Eszterrel vagy Kovács Robival folytatott beszélgetésekben. Aztán csak egyet kell kérdeznem, mert jönnek az emlékek tegnapról, a huszonöt évvel ezelőttről, a gyerekkorból. „A felnőtt mögött ott a gyerek" – mondja Szabó Éva, s mögötte is ott áll az a hajdani hódmezővásárhelyi kislány.

– Emberként, tanárként, rádiósként az emberektől kaptam a legtöbbet. Azoktól, akik megmutattak valamit nekem magukból, amitől én is jobb lettem. A tehetség az szerencse dolga, de hogy ebből az ember mit tud adni másoknak, és mit tud elfogadni a másiktól, az már az ember nyitottságán, fogékonyságán múlik.

Szabatosan, árnyaltan fogalmaz. Mikor ezt megjegyzem, így válaszol:

– Szorongásos, gátlásos ember voltam, aki nehezen tudja kifelé megmutatni magát. De nagyon igényes voltam, vagyok a külső megjelenésre. Nem a ruhára, az öltözékre értem, hanem a gondolatok közlésére: tisztán, szépen, pontosan. Eszembe sem jutott, hogy valaha a beszéd lesz a szakmám. Huszonöt év távlatából látom – ennyi ideje rádiózom –, hogy a véletlenek sorozatán át jutottam el ehhez a szakmához. De egy dolog biztos, és ezt is a gyerekkorból hoztam, úgy dolgozom, ahogy az apámtól láttam. Ő a kezével dolgozott, cipész volt, én a fejemmel. Az ő mozdulatainak érzékenysége, pontossága van az én munkám mögött is. Kidobom a rosszat és a feleslegeset, s közben élvezem, hogyan alakul kezem között a hangzó anyag. Gyerekkoromban órákig elnéztem, ahogy apám dolgozott. Műhelye ott volt a házunkban. Figyeltem, hogy szeretik a szerszámok a kezét és az ő keze a szerszámokat.

Otthonos, nagy családot képzelek Szabó Éva mögé, nyüzsgő, eleven, egymásra figyelő emberekkel, ahol egyszerre lehet a gyerek szabad, és érezheti a felnőtti szeretet korlátozó biztonságát. Nem csalódom:

– Hárman voltunk testvérek, de igazi nagy család voltunk. Velünk élt a nagyapám, nagyanyám. Vasárnaponként nálunk gyűlt össze a család. Nagy kertünk volt. E nélkül nem igazi a gyerekkor. Az állatokkal, növényekkel, csillagokkal személyes kapcsolatom volt. Mindent el lehetett játszani. Lehettem bányász vagy repülő, írhattam verset, bármit csinálhattam. Minden gyereknek szüksége lenne egy kertre.

Több mint tíz éve ismerem Szabó Évát. Sokat beszélgettünk, igaz mindig a rádiós munkáról. Sosem tudtam, hogy verseket ír.

– A lánykori nevemen, Nikolin Éva néven írok, de mert az élet másfelé sodort, sosem talpaltam azért, hogy valahol megjelenjenek. Tíz egynéhány éves korombam írtam az első verseket. Állandóan bújtam a könyveket, könyvtárba jártam, mert otthon csak Biblia, kalendárium, Petőfi kötet és újságok voltak. A vers azért fészkelődött meg bennem, mert én mindig olyankor olvasok verseket, amikor a valóság kevés. A vers a valóság másik felét jelentette. Ezzel növeltem meg a világot. Nagyszerű dolog a vers, s a versírás gyönyörű játék. Életem minden nehézségén a vers mentett át. Több és jobb lesz tőle az ember. Nem hobbi és bolondéria az, ha az ember verset olvas és ír.

Ülök a kis szerkesztőségi szobában. Hallgatom Szabó Éva pontos, világos mondatait. Arra gondolok, mégiscsak jó ez a rádiós munka, hiszen nyugdíjba ment, de műsorait továbbra is folytatja. Az ismerős szignálok után továbbra is az ő hangján szól hozzánk a Képek és jelképek, a Nyitnikék, az Amikor én még...

Ferenczy Ágnes

A Békés Megyei Könyvtár pályázatának díjazott rajzait **Weöres Sándor Bóbita** című verséhez készítették: **Kovács Krisztina, Pap Nóra és Povázsay Teodóra.**

Weöres Sándorra emlékezünk

Élt közöttünk egy ember. Ismertétek. Egy volt az ismeretlen ismerősök közül. Költő volt, verseket írt – mindenkinek. Már az óvodában fújtátok: Bóbita, Bóbita táncol. Játszottatok a szavakkal, megéreztétek a vers zenéjét. Februárban elment közülünk. De míg magyarul beszélnek, olvasnak bárhol a földön, addig emléke, költészete megmarad.

Csodagyerek volt, nagyon korán kezdett verset írni. Volt egy diákújság, a neve Az Erő. Egyik rovata a Csittvári krónika volt. Diákok írták, rajzolták a krónika lapjait. A vers, amelynek részletét közöljük 1928 szeptemberében jelent meg. Weöres Sándor 15 éves volt ekkor. A rajz 1929 júniusában jelent meg szintén Az Erőben. A kép aláírása: *Fábián Mária VII. o. t. rajza: Weöres Sándor VI. o. t., Az Erő híressé vált csittvári krónikása.*

Szelek zenéje

Vad szirteken sikolt a szél
és régi háztetőn zenél
amint a végtelenbe hág;
viszi az ember jajszavát
s kavarogva zavartalan
vájkál vadul az őszi avarban;
soha nem csitul és meg sem
áll,
övé az élet és a halál;
s én ülök fenn, a szirttetőn
s vihar cibálja ködmönöm;
tombol a szél a viharos égen
és mindjárt halva fekszem
a mélyben;
de gyönyörködöm.

Egy kiállítás üzenete

A gyermeki jogok 5. pontja arról szól, hogy fokozottabban kell törődni a hátrányos helyzetű gyerekekkel.

Állok a kiállítás megnyitóján és hallgatom, hogyan énekelnek a gyerekek. Van, aki önfeledten fújja a dalt, van, akit zavar az egybegyűlt vendégsereg. Nézem a gyerekarcokat. Velük és hozzájuk hasonló társaikkal ritkán találkozol az utcán. Gyógypedagógiai iskolába járnak, mert mások, mint a többiek.

Nézem a kiállított képeket. Harsány színek, vidám derűs foltok az egyiken, a másikon csak betűk és a betűk mögött fölsejlik valami. Egy fa talán, vagy egy arc? A képek Stettenből, a Német Szövetségi Köztársaságból érkeztek. Ez egy vándorkiállítás. Sok országban bemutatták, hogy hírül vigyék, olyanok festették, rajzolták ezeket a képeket, akik már a születéskor hátrányba kerültek. Szellemileg sérültek, szellemileg akadályozottak, vagy ahogyan nálunk nevezik: szellemileg fogyatékosak.

A kiállítás üzenet nekünk, egészségeseknek. Ez az üzenet arról szól, hogy „itt vagyunk, élünk, és ugyanolyan örömeink, vágyaink vannak, mint nektek, egészségeseknek. Szeretnénk, ha megismernétek minket, és elfogadnátok olyannak, amilyenek vagyunk."

*

Mikor kisebb voltál, biztosan játszottál olyat, hogy behunytad a szemedet, és vakon lépdeltél, míg szorítottad apu vagy anyu kezét. Ha megbotlottál, mert váratlan akadály jött, kinyitottad a szemed. Aki vaknak születik, vagy később veszti el a szeme világát, az nem tudja ezt megtenni. Nekünk látóknak kell segíteni őket. Ha jó idő van, kirohansz a játszótérre vagy a kertbe és ott játszol napestig. Élnek közöttünk mozgáskorlátozottak, akiknek az életéből hiányzik a futás, a labdázás, a mozgás öröme. Ők másban keresnek és találnak örömet, ha hagyják nekik.

Ismered Móra Ferenc történetét a kis bice-bócáról? Ha csúfolódni van kedved, jusson eszedbe ez a történet! Ugye az osztályban is szoktátok csúfolni, bántani egymást? S csak azért, mert valakinek szemüvege van, vagy dagibb, mint amit ti „normálisnak" tartotok. Esetleg azért, mert nem „menő cuccokban" jár. Kár, hogy mire ez a cikk megjelenik, lebontják a kiállí-

tást. Az itt közölt képek a kiállításról valók. Ugye szépek? Ha hallottad volna a budapesti Csalogány utcai gyerekeket énekelni, ha megnézhetted volna a képeket, jobban megértenéd, hogy miért.

*

Nálunk is festenek hasonlókat a gyógypedagógiai iskolába járók. Hiszen ők is járnak iskolába; családban vagy intézetben élnek, s ha képesek rá, akkor később még dolgoznak is. Csak nekik sokkal, de sokkal nehezebb. Ennyi minden jutott eszembe, míg ott álltam a kiállítás megnyitóján, és hallgattam a gyerekek énekét. Szeretném tudni, ti mire gondoltatok, mikor elolvastátok ezt az oldalt.
Örülnék, ha megírnátok!

czy

UNICEF-QUIZ

Ugye nem felejtetted el, hogy **május 20-áig kell beküldeni** az eddig megjelent „kakukktojásokat"? Május 26-án sorsolunk. A szerencsések az UNICEF magyarországi titkárságától postán kapják meg az ajándékot. Kisorsolunk:

5 db UNICEF PUZZLE játékot
5 db fali előjegyzési naptárt
5 db Mini-lap készletet
20 doboz UNICEF képeslapot.

Az ajándékokat a Kisdobos szerkesztősége még megtoldja könyvekkel, matricákkal és naptárakkal.

Nagy László
Nap hanyatlik

Nap hanyatlik,
nagy tüzes golyó,
csillag pattog,
égi tűzbogyó.

Kövér gallyon
harmatos levél,
gyöngyöket ver
nyakunkba a szél.

Fáradtságunk,
bajunk tovaszállt,
átragyogjuk
a nyáréjszakát.

Babits Mihály
Húsvét előtt

Aki alszik, aludjon,
aki él az éljen,
a szegény hős pihenjen,
szegény nép reméljen.
Szóljanak a harangok,
szóljon allelujja!
mire jön új március,
viruljunk ki újra!
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, búzát,
bort a feledésre!

Ó, béke! béke!
legyen béke már!
Legyen vége már!
Aki halott, megbocsát,
ragyog az ég sátra.
Testvérek, ha túl leszünk,
sohse nézünk hátra!
Ki a bűnös, ne kérdjük,
ültessünk virágot,
szeressük és megértsük
az egész világot:
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, búzát,
bort a feledésre!

részlet

A legkisebb fiú

A mesemondóverseny minden évben nagy esemény Bács-Kiskun megyében. Innen indult el kisfiúként a már országos hírnévre szert tett mesemondó, Szokolay Péter is. Kecskemét egyik gyönyörű épületében gyűlnek össze a helyi versenyek győztesei. Fényes tekintettel, kigyúlt arccal mesélnek állatokról, bugyuta és furfangos szegénylegényekről, királylányokról, sárkányokról. Ki így, ki úgy próbálja életre kelteni a mesehősöket.

1987-ben emlékezetes dolog történt. Valahányszor eszembe jut egyszerre támad nevethetnékem is, sírhatnékom is. Már húsznál is több mesét meghallgattunk egyfolytában. A műsorközlő az utolsó mesemondót jelentette be. Apró termetű fiú lépett asztalunkhoz, s letette elénk a sorszámát. Derekán szorosra húzott öv tartotta kicsit nagyocska nadrágját. Nadrágszárai a bokája felett harangoztak. Magas szárú, fűzős cipőt viselt.

– **Boros József** vagyok és a kecskeméti Katona-telepi iskola ötödik osztályába járok – mondta kedvesen. Élénk, sötétbarna szemeivel ránk mosolygott. Nagy léptekkel a közönség elé lépett. Várakozással néztünk rá.

– Fehérlófia – közölte határozottan előadandó meséje címét. Még megijedni se volt időnk, hogy bizony, hosszú lesz! Máris önfeledten hallgattuk az egyik legszebb magyar mesét. Elképzeltük, hogyan vesz búcsút a haldokló Fehérló egyetlen fiától. Nagyokat kacagtunk Fanyűvő, Vasgyúró, Kőmorzsoló és Hétszínű Koponyányi Monyók kalandjain.

Józsi mókázott, mély és magas hangon beszélt. Mulatságos fintorokat vágott. Már nem is őt láttuk, a kicsi, szeplős fiút. Fehérlófia daliás alakja jelent meg előttünk. Aranyszérűn aprította a huszonnégyfejű sárkányt. Megszabadította az elrabolt királylányt. Gyengéden védelmezte a veszedelembe került griff-fiókákat. Úgy belefeledkeztünk a mesébe, hogy egyik-másik gyerek még a száját is eltátotta.

A mese vége felé közeledtünk. Fehérlófia éppen rátalált áruló barátaira. A mesélő fiú arca lázban égett, szeme villámokat szórt nagy felindulásában. Fehérlófia nevében vad szitkokat szórt Vasgyúró fejére, amiért elrabolta tőle a legkisebb királylányt. Végezetül olyan cifrát káromkodott, hogy az elképedt közönség ereiben meghűlt a vér. Pár pillanatig senki nem moccant, nem szólt, nem nevetett. Rám szegeződtek a tekintetek. Meglepetésemből felocsúdva hatalmas kacagásra fakadtam.

Nevetni kezdtek a gyerekek, a tanárok, a könyvtárosok, a zsűri tagjai. Aztán könynyek szöktek a szemünkbe. Sokáig tapsoltunk.

Odaléptem a zavartan pislogó kisfiúhoz, átöleltem. Valamennyien éreztük, hogy valami rendkívüli, kivételes élménynek voltunk részesei. Boros Józsi tanyasi fiú. Hajnalonta, amikor osztálytársai még alszanak, ő akkor indul az iskolába. Sáros dűlőutakon hajtja, tolja a kerékpárját. Utána hosszú ösvényeken gyalogol az ébredező tanyák között. Míg egyedül baktat a mezőn, álmodozik arról, ha felnő, nagy színész lesz. Ha akarja, sikerül. Olyan ő, mint a mesebeli legkisebb fiú, akit egy jó tündér varázserővel ajándékozott meg. Van egy titokzatos kincse. Úgy hívják: tehetség.

Kóka Rozália

A hercegfiú története

Egyszer volt, hol nem volt, vagy talán igaz sem volt, élt a kerek erdő közepén egy öreg király.

Gyönyörű várban lakott, minden szobája színaranytól, ezüsttől csillogott, de mégsem volt igazán boldog. Felnőtt a három fia, de sok öröme azokban sem telt.

Egy reggel így szólt hozzájuk:

– Fiaim, menjetek szerencsét próbálni! Annak adom a királyságom, aki elhozza nekem a boldogságot, ami ebből a palotából hiányzott.

Tanakodott a három fiú, mi lehet vajon apjuk kívánsága, és mindhárman másra gondoltak.

Az első a gőgös fiú volt, aki elment szerencsével, s kis csalafintasággal egy szekérre való kinccsel tért haza.

– No apám, nézd meg, milyen gazdaggá váltunk!

– Szép tőled, de kincs itt is van, és mit ér mindez, ha az nincs, amit én szeretnénk!

Elindult a középső fiú is. Kalandos útja során egy lovat mentett meg az éhségtől és szomjúságtól. Később kiderült, hogy a világ leggyorsabb lova. Két másodperc alatt hazavágtatott.

– Édesapám! Csodálatos lovat hoztam. – Örült neki az öreg király, de azt mondta:

– Kisfiam, én nem erre vágyom!

Elindult a legkisebb fiú is. Apja nehezen vált el tőle, mert ő volt a legkedvesebb. A hercegfiú ment, mendegélt, míg egy nagy várhoz nem ért. Mikor meglátták, azonnal megszerették, munkát is adtak neki. Itt három nap volt egy esztendő. Aki ezt végigdolgozta, azé lett a királylány keze.

A herceg becsülettel helytállt, és hetedhét országra szóló lakodalmat rendeztek. A király neki adta fele királyságát is, de az volt a kívánsága, hogy még egy évig maradjanak.

Eközben gyönyörű kislányuk született, aki olyan szép volt, hogy mindenki csodájára járt. A királyfi elhatározta, hogy családjával hazamegy a testvéreihez és szeretett édesapjához.

Útközben félt, hogy ő csak a családját viszi haza. A találkozásnál sírtak.

– Mesélj, hol jártál, merre voltál, fiam! – kérlelte a hercegfiút az öreg király.

A fiú elmondta, és bemutatta a királykisasszonyt és szépséges kislányukat.

– Ó fiam, te nyerted meg a királyságot, te hoztad el nekem, ami ebben a palotában még nem volt, s nekem ez a legnagyobb boldogságom. Ezt se kincs, se a világ leggyorsabban futó lova nem pótolja. Egy kislány, akire mindig vágytam. Add ide, fiam, hogy magamhoz ölelhessem!

Talán még most is öleli, ha meg nem halt.

Tarcsi Beáta 3. b. osztályos békéscsabai tanuló ezt a mesét a Békés Megyei Könyvtár 1988. évi meseíró pályázatára írta, s az egyik díjat elnyerte.

*A rajzot **Vercz Krisztina** keceli kisdobos készítette.*

Fürkészoldal

Ki a szabadba! Hív az erdő, a mező, a rét és a játszótér. A Kisdobosok Zsebkönyvének 132. oldalán játékot találtok. Próbáljátok ki!

Gyurkovics Tibor
Tavasz

Kis virág, kis virág,
roppan, koppan, nő az ág,
hintsd a kósza levegőbe,
az utakra, a tetőkre
tested illatát!

Vonatok, vonatok,
gyorsabban, robogjatok,
minden tavaszt,
napsugarat
magatokkal hozzatok!

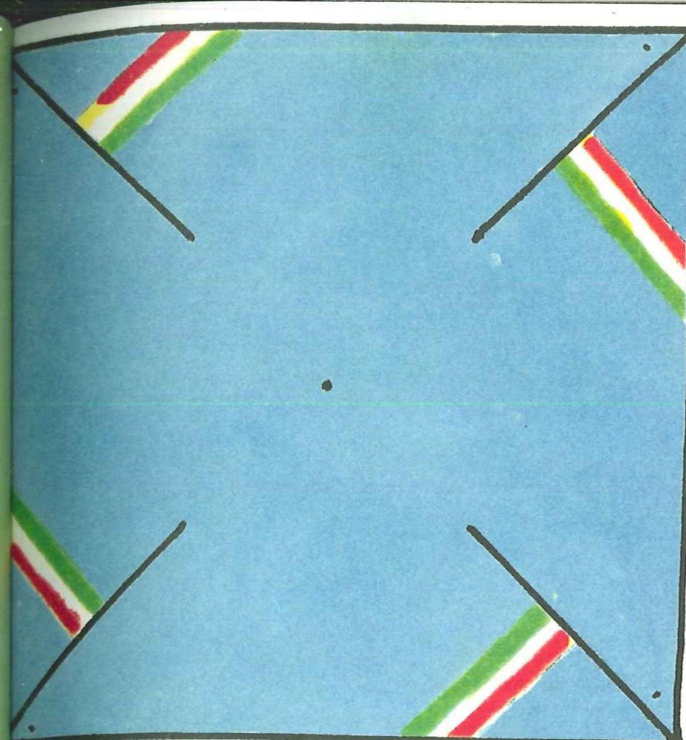
részlet

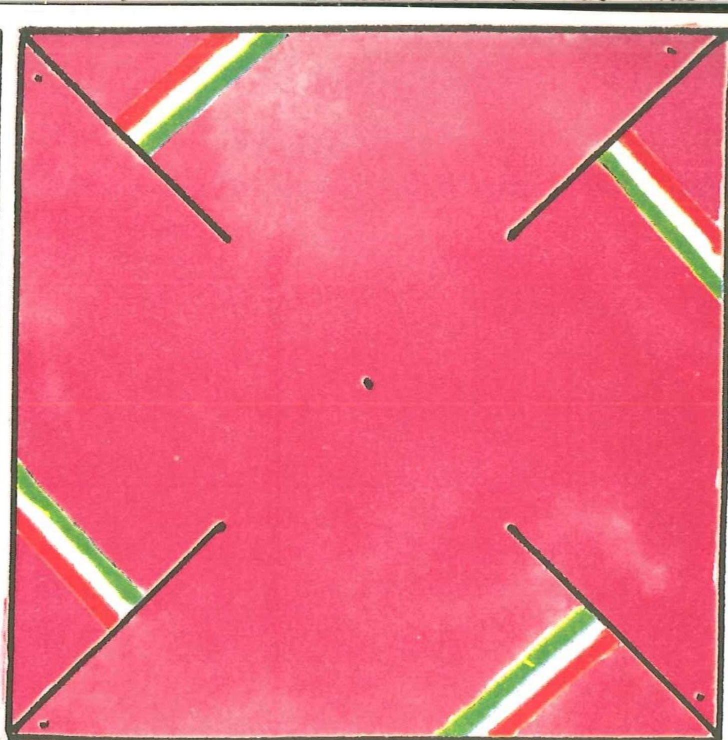
A varangy ugyan nem tartozik kedvenc állataink közé, mégis szövetségesünk. Hogy miért? Mert rovarfogó; megeszi a kártevőket, pl. a férgeket, csigákat, pókokat.

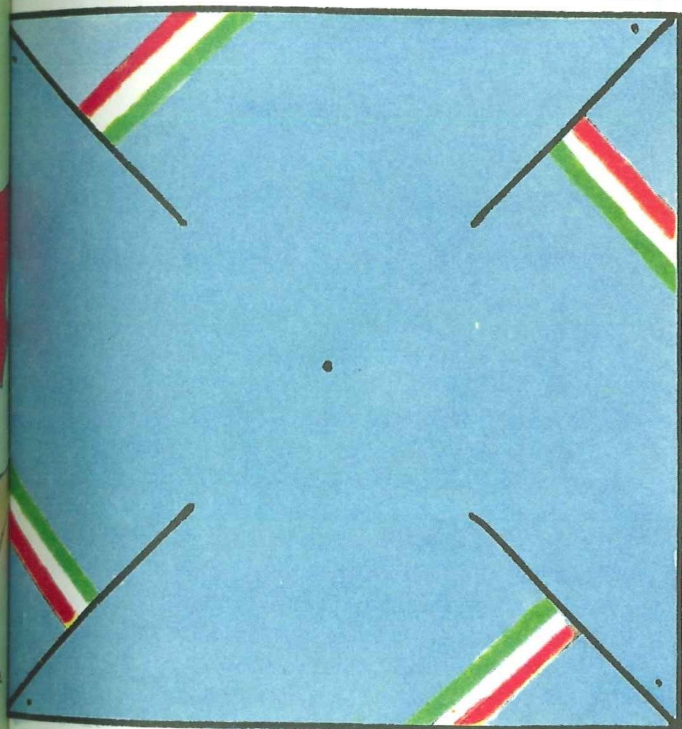
Tudod-e, hogy az éticsiga kitűnő mászó? Váladékot terít maga elé és úgy halad előre. Figyeld meg, hogy akár egy vékony, de erős levélkocsányon is tud mászni.

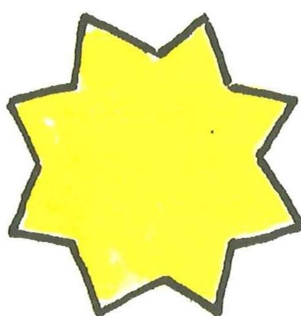
„Május, május, virágdús…" Remélem, az lesz, ha az áprilisban elültetett virágokat lelkiismeretesen gondozzátok!

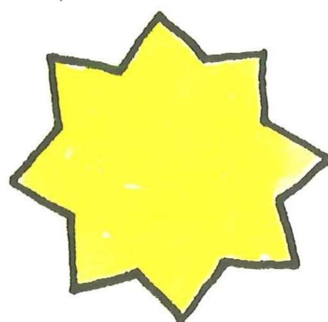
Rajzolta Görög Júlia, összeállította Jani Bernadette

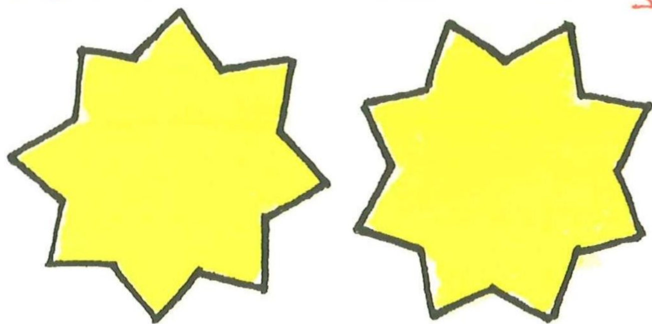

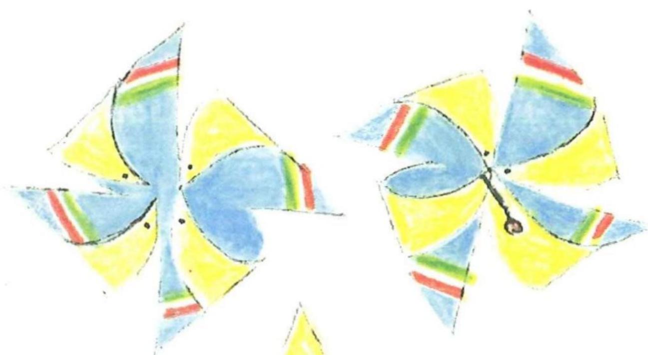
Kivágós

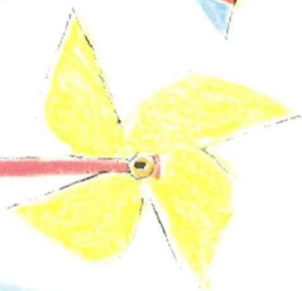
Májusi forgó

Győrffy Anna munkája

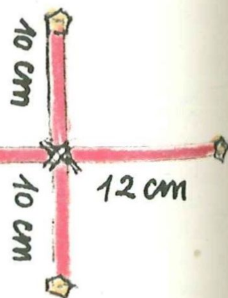

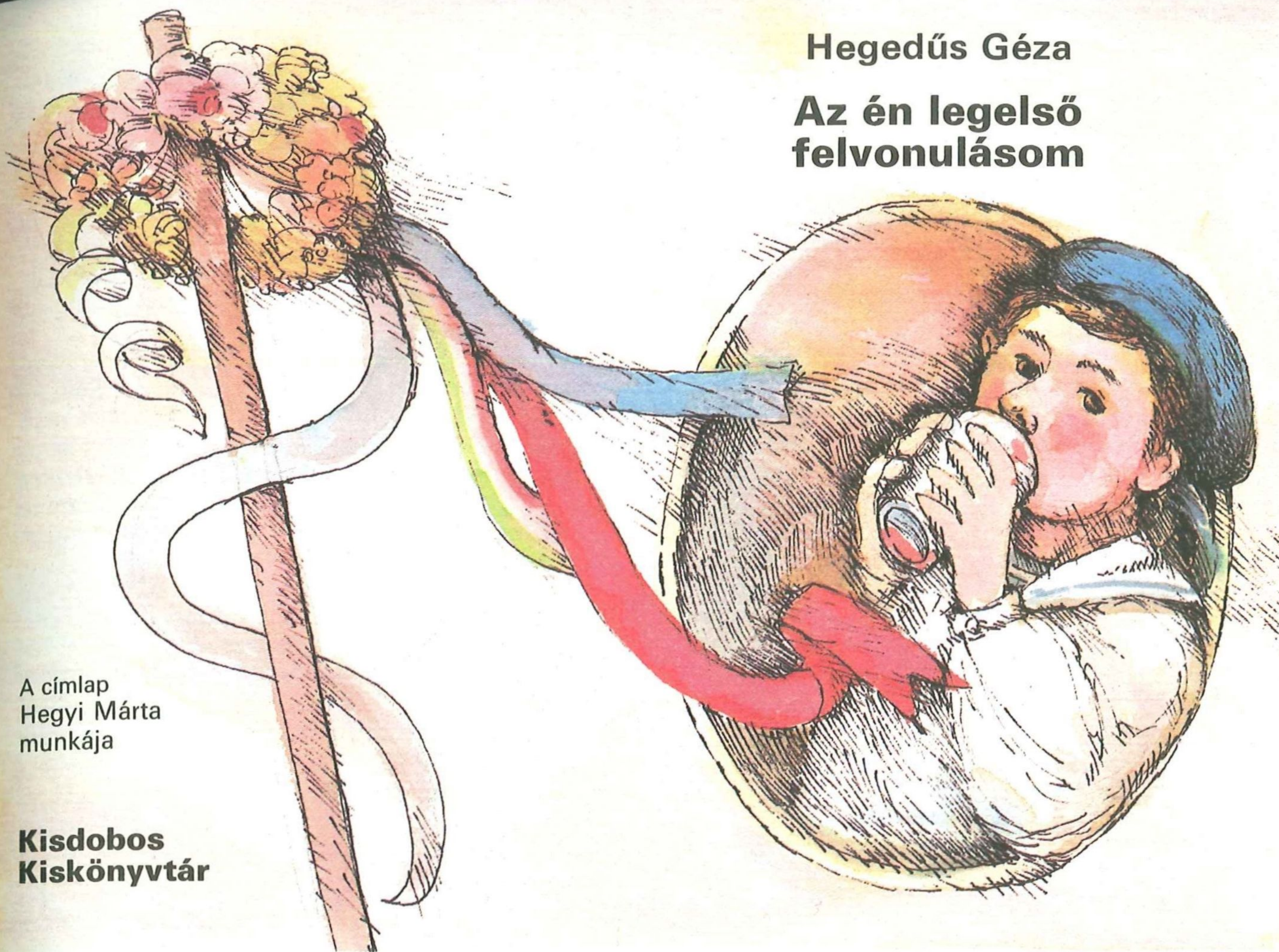

Május végén, a gyermeknapi majálisra készíthettek színes forgót. **Kell hozzá:** 2 hurkapálca, 3 nagyfejű gombostű, dugó, cérna, ragasztó, színes szalagok.

Az elkészítés módja: először a hurkapálcákat rögzítsétek egymáshoz a vázlatrajz szerint. A hosszabb hurkapálcára ragasszátok a kisebb, 20 cm-es darabot, és cérnával erősítsétek egymáshoz. (Érdemes előbb az illesztés helyét kicsit megfaragni.) Ide kerül a két csillag. Vágjátok ki a három színes forgót, majd a vastag fekete vonal mentén is vágjátok be. A pontozott füleket tegyétek egymásra és szúrjátok át egy nagyfejű gombostűvel. (Ha ilyen nincs, gyöngyöt is húzhattok a tűre.) A hurkapálca szárába szúrjátok bele a forgókat, és túloldalon kis darab dugóval rögzítsétek. (Figyelem! A forgót ne szorítsátok nagyon a hurkapálcára.) Még színesebbé tehetitek a forgót, ha szalagokkal is feldíszítitek.

kapuk felett piros zászlók, a szobrok mind pirossal letakarva. Az út végén, ott ahol manapság a Hősök tere van, óriási szobor állt: a Kalapácsos ember, a munkásmozgalom régi hazai jelvénye (ez látható mostanában a Népszava Könyvkiadó könyvein). Odáig vonult a nagy menet, harsányan énekelve azokat az indulókat, amelyeket ott a téren rezesbanda játszott. A szobornál a csoportok elfordultak különböző mellékutcákba. Én pedig az egyik ilyen mellékutcában egyszerre ijedten vettem észre, hogy elszakadtam a fiúktól. Akkor még fiúk és lányok nem tanultak együtt: fiúiskolákba csak fiúk, leányiskolába csak leányok jártak. De én a zsúfolt utcában azt sem tudtam, hogy merre megyek, hiszen még merőben ismeretlen voltam Budapesten. És egyszerre csak egy hídon voltam, alattam füstölő vonatok. Rátévedtem a Ferdinánd hídra. Ezt ma Élmunkás hídnak hívják. Akkor nagyon félelmetesnek tűnt a számomra. Fogalmam sem volt, merre is lakhatunk.

Úgy látszik nagyon tétován nézegethettem körül, mert egy néni odajött hozzám és megkérdezte:

– Hova igyekszel, kisfiam?

Szerencsére tudtam, hol lakunk. Megmondtam:

ugyan sokféle játék és szórakozás, de az olvasásnál jobb, szebb és izgalmasabb időtöltés alig-alig lehet a világon.

A háború végén azonban számomra is megváltozott az élet. Szüleink visszaköltöztek Budapestre, ahol régi lakásunk visszavárt. Én olyan kicsi koromban kerültem el innét, hogy nem is emlékeztem legelső éveimre. Amikor egyszeriben fővárosi lakó lettem, itt minden idegen volt a számomra. A tanévből még néhány hét hátravolt, így hát beírattak a lakásunkhoz közeli Sziget utcai elemi iskolába, hogy már itt kapjam az év végi bizonyítványt. (Azt az egykori Sziget utcát ma Radnóti Miklós utcának hívják. De akkor még Radnóti Miklós is kisdiák volt ugyanebbén az iskolában. Három évvel feljebb járt nálam. Negyedikes volt, mikor én az elsőt végeztem.) Az iskola csak két sarokkal arrébb volt a lakásunktól, de édesanyám nagyon féltett, mert két kocsiúton is át kellett menni odáig. Ezért elkísért az iskolába és délben is eljött értem. A távolabbi utcákat pedig még nem is ismertem.

Ez a forradalmak izgatott kora volt. Maga az iskola is egészen más, mint a nagyváradi. Ott a tanítás azzal kezdődött, hogy együtt hangosan imádkoztunk, és az órák végén megint imádság-

A mai hat-hét éves gyerekeknek talán a nagyszülei sem születtek meg akkor, amikor én már felvonultam. De nemcsak felvonultam, hanem el is tévedtem Budapest kellős közepén. Ez hetven évvel ezelőtt történt, abban a forradalmas 1919-ben, amelyre mostanában ünneplő szavakkal emlékezünk vissza. Hát én alig néhány nappal hetedik születésnapom előtt már ott lehettem a forradalmat ünneplő tömegben.

Azokban a hetekben lettem budapesti lakos. Az iskolát még Nagyváradon kezdtem. Ott teltek el gyermekéveim, ott laktunk az első világháború idején. Édesapám, mint a férfiak nagy része, ezekben az években katona volt, méghozzá huszár. Négyéves sem voltam, amikor lóhátra ültetett. Igazi lovas ugyan sohasem lett belőlem, de korán megtanultam, ha az ember jól teszi kengyelbe a lábát, akkor nem esik ki a nyeregből. Ennél azonban fontosabb, hogy ott, Nagyváradon az első elemiben (akkor így hívták az alsó négy osztályt) már felismertem, hogy van

– Az Ügynök utca 18-ba szeretnék menni. (Ezt az utcát azóta Kresz Géza utcának hívják.)

– Eltévedtél?

Én csak bólintottam, hogy igen.

A kedves néni mosolyogva kézen fogott, és vezetni kezdett. Szerencsére kiderült, hogy az Ügynök utca nincs messzi a Ferdinánd híd másik végétől. Nemsokára ott álltunk már az ismerős ház előtt.

Szívdobogva csöngettem be. Édesanyám csodálkozva, de annál nagyobb örömmel vette tudomásul, hogy máris otthon vagyok. Csak most kezdett készülődni, hogy elmenjen értem az iskolához. Én pedig akkor már felettébb büszkén meséltem el, hogy milyen úton-módon jártam be a messzi utcákat, és íme, egyedül hazaérkeztem. Később, amikor apám is hazaérkezett, a család – vagyis szüleim és iskolába még nem járó öcsém – piros málnaszörppel koccintva ünnepelte, hogy mennyire önálló ember vagyok.

Ettől kezdve annyira megbíztak önnállóságomban, hogy kíséret nélkül mehettem reggelenként iskolába, és már nem is kellett délben értem jönni, hiszen több, mint két kocsiútnyi távolságból is hazaérkeztem.

gal fejeztük be a napot. Itt éppen a Tanácsköztársaság első heteiben tartottunk, tehát imádság helyett forradalmi dalokat énekeltünk. De énekszó nélkül is kórusban elmondtuk az indulók szövegét. Előbb azt, hogy „Fel, fel, ti rabjai a földnek...", azután ezt: „Nem lesz a tőke úr mirajtunk...".

De az órák alatt is többet énekeltünk, mint tanultunk. Az én emlékem a Tanácsköztársaságról az, hogy az iskolában leginkább énekeltünk, és Petőfi forradalmi verseit együtt hangosan olvastuk. Azóta is tucatszámra tudom idézni ezeket.

Nos, így következett el a nagy ünnepség: május elseje, az a híres 1919-es nagy május elsejei felvonulás. A tanító néni elrendelte, hogy kora reggel mindenki piros szalaggal vagy piros virággal vagy piros nyakkendővel jelenjék meg. Együtt fogunk kivonulni Budapest népével. Édesanyám erre a hírre nagyon megijedt, hiszen addig nemhogy Budapesten, de még Nagyváradon sem voltam szülői kíséret nélkül távol otthonról. Apám azonban megnyugtatta, hogy nem lesz semmi bajom, nem fogok elveszni, és egyszer úgyis el kell kezdeni az önállóságot.

Másnap már kora hajnalban elkezdtünk fel-

készülni. Engem vissza is zavartak a fürdőszobába, mert megállapították, hogy izgalmamban nem mostam meg elég jól a nyakamat és a fülemet. Azután nyakamba akasztott uzsonnatáskámba a szokásosnál több vajaskenyér került, nehogy megéhezzem a felvonulás fáradtságai közt. Így felkészítve fogta édesanyám a kezemet, elvezetett az iskolába. Megkérdezte a tanító nénit, mikor érkezünk vissza, hogy akkorra már ott várjon engem.

Az iskola előtt párban állva elég sokáig kellett várakozni az indulásra. Emlékszem, az egyik osztálytársam közben elővette a maga vajas kenyerét, de elejtette és az vajas felével a sáros földre esett. A gondos tanító néni azonnal el is vette, és a szemétbe dobta. Mire a kárvallott fiú keservesen elkezdett énekelni: „Fel, fel te éhes proletár!"

Végre elindultunk. Besorolódtunk a nagy menetbe, előbb ki a Lipót körútra (ez ma a Szent István körút), onnét a Berlini térre (ma Marx tér), majd a Teréz körúton át (ma Lenin körút) az Oktogonig (November 7-ike tér). Ott fordultunk be végre az Andrássy útra (Népköztársaság útja). Itt vonult az óriási tömeg. Az egész Andrássy út piros volt: a házakon piros borítás, a

A fűszerekről kis kuktáknak

Ahhoz, hogy éljünk, ennünk kell. A gyerekek az úgynevezett „finom ételeket" kedvelik. Pedig tudjuk, az is fontos, hogy az étel egészséges legyen.

Az ételkészítés tudományához hozzátartozik a fűszerek ismerete is. Nemsokára itt a szünidő, a mama vagy a nagyi konyhájában te is lehetsz kis kukta. Ha főzni tanulsz, jó ha tudod, melyik fűszer mire való. Fontos tanács: ne utánozd a felnőttek rossz szokásait, a kostolás nélküli sózást, borsozást, a könnyes birkózást az erős paprikával.

A fűszerek többnyire növényi eredetűek, melyeket ízesítésre, illatosításra vagy tartósításra használnak. Étvágygerjesztő, emésztést elősegítő és gyógyító hatásuk miatt igen fontosak. Némelyek fontos ásványi anyagokat és vitaminokat tartalmaznak.

A konyhai titkok – vagyis az ízek, zamatok – birodalmából most 7 fűszernövényt ismertetünk röviden.

ÁNIZS: gyógyhatású fűszer – étvágyat és emésztést javító, gyomorbántalmak megszüntetésére használjuk. Teát főzhetünk belőle. Étkezés után igyuk.

BORS: gyerekek csak igen kis mennyiségben fogyaszthatják, mert az erős borsozás káros. Jobb, ha borsikafűvel helyettesítjük.

CITROM: ízesítésre a levét és a héját használjuk. Emésztésserkentő és gyomorerősítő hatása ismert. Vitaminforrás a nyári gyümölcsök megjelenése előtt.

FOKHAGYMA: az egész világon kedvelt és évezredek óta ismert fűszernövény. Fontos ásványi anyagokat és vitaminokat tartalmaz. Bélfertőtlenítő és vérnyomáscsökkentő hatása a népi gyógyászatban közismert.

KAPOR: ételízesítő és kitűnő háziszer. Gyógynövényként emésztési zavaroknál és álmatlanság ellen használják. A porított kapormagból (kis cukorral vagy mézzel) evés előtt fél órával 1 mokkás kanálnyit lehet fogyasztani.

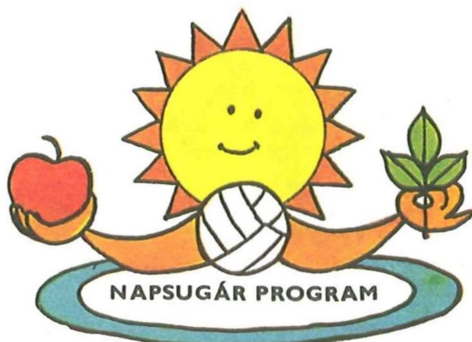
PETREZSELYEM: fogyasztása nagyon előnyös. Gyomorerősítő, vesetisztító, étvágygerjesztő. Közvetlenül tálalás előtt tegyük az ételbe!

VÖRÖSHAGYMA: étvágyjavításra használják. Magas C-vitamin tartalma miatt fontos fűszernövényünk.

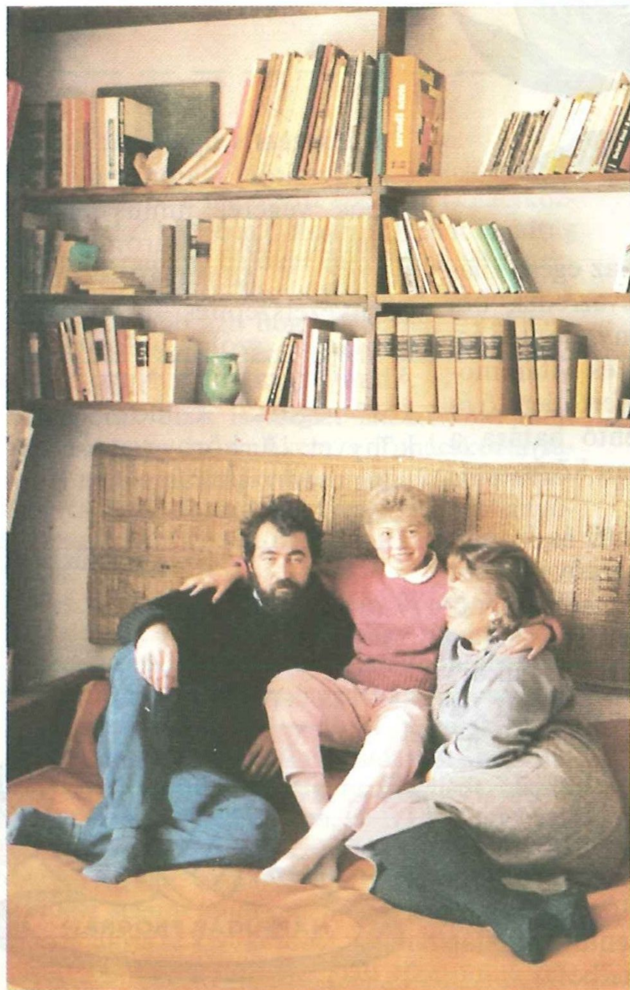

Kérdezem s figyelem: halad-e a füvesítés? Vajon kinyílik-e május végére, június elejére egymilló virág? Várom a fürkészek, napsugár-gyerekek környezetszépítésről, és virágosításról szóló tudósításait. Ahány ágra süt a Nap, annyi közösségnek küldök majd könyvet. A környezetvédelmi világnapon, június elején postázom.

Szépítő Fürkész

AZ ÉN BARÁTOM

A pont meg a felkiáltójel

„A legjobb barátnőmet Fogarasi Anikónak hívják. Külsőleg nagyon különbözünk egymástól. Ő sovány, mint egy fogpiszkáló, én pedig kövér vagyok, mint egy kis hordó. Neki barna, nekem meg kék a szemem. Ő barna hajú, én meg szőke vagyok.

Mindketten szeretünk szépen öltözködni, fésülködni. A múltkor egyforma ruhát vettünk fel. Úgy néztünk ki, egymás mellett, mint egy pont meg egy felkiáltójel.

Megtörtént már, hogy össze is verekedtünk. Igaz, véletlenül, amikor filmeset játszottunk. De hamar kibékültünk.

– Bevallom, hibás voltam. Kérlek, béküljünk ki! – mondja Ani, és már játszunk is tovább. A barátságban egy kis veszekedés olyan, mint az ételben a bors."

Az újvidéki **Almásy Csilla** a Sonja Marinkovič Általános Iskola ötödikes tanulója. A Kisdobost budapesti jóbarátok küldik címére. Így értesült a pályázatról is, s nagyon örül, hogy írását szívesen, sőt elismeréssel fogadták. Legjobb barátnőjével egy osztályba járnak, magyar tanárnőjük Dancsó Veronika.

Csilla olvas, zongorázik és nyelveket tanul. Igyekszik kitűnő tanuló maradni. A nyáron volt a Balatonon, aztán iskolatársaival az Adrián. Balatonalmádin részt vett az angol–német nyelvi tábor munkájában.

Idegen nyelvként is angolt tanul. Könyvespolcán elsősorban regények sorakoznak. Erich Kästner, Mira Aleškovič, Mark Twain, Ivan Kušan könyvei.

Mindhárman kíváncsian várjuk a májusi Kisdobost, hiszen ritkán fordul elő, hogy a határokon túl élő magyar gyerekekről – most például magunkról – olvashatunk.

Fehér Ferenc

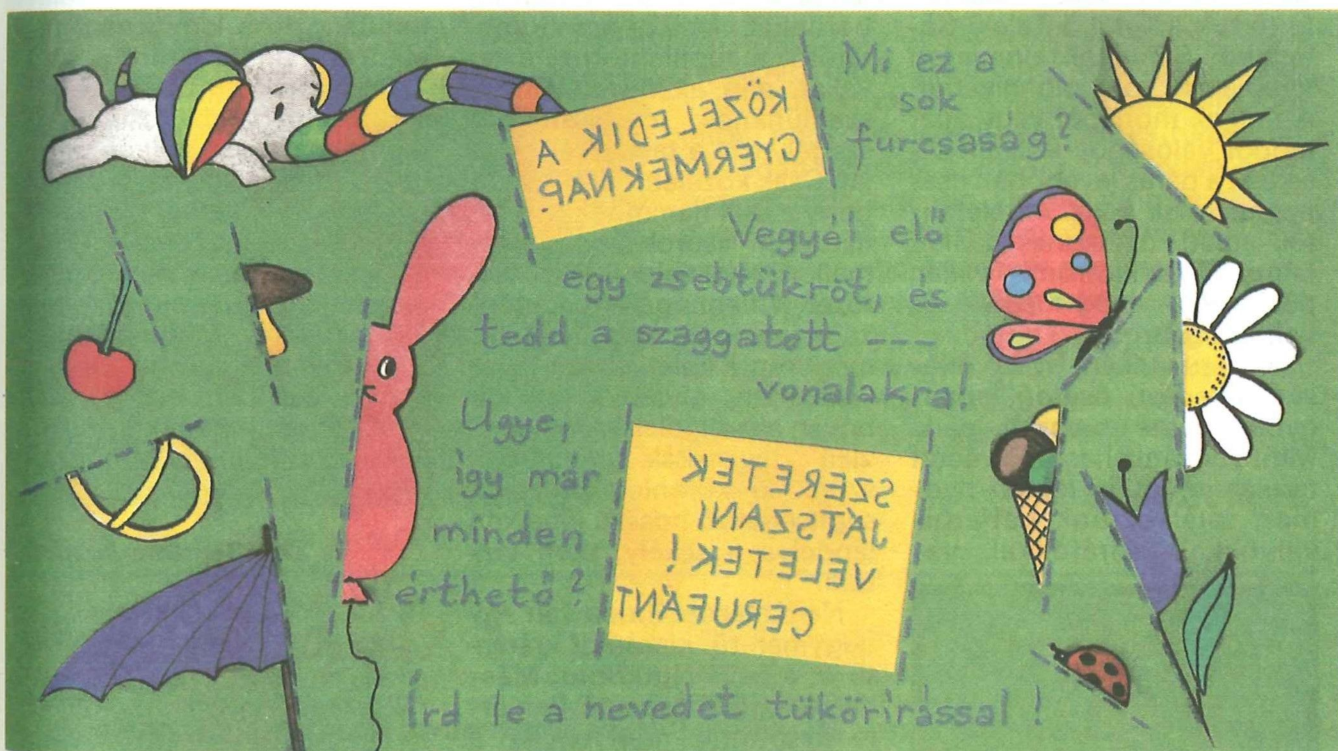
BETŰZGETŐ

Az első osztályosok oldala

Cerufánt azt súgta nekem, hogy elég már ebből a sok okoskodásból. Közeleg a gyereknap. Játsszunk is egy kicsit! Igaza van, hiszen a hétköznapok sem csak tanulásból állnak. Barátaink a Fogócska utca 6-ban szintén nagyon szeretnek játszani. Az egyik játékuk a „Hogy a kakas?" (A vevő és az eladó párbeszédét itt találod, a játék részletes leírását pedig a 21. oldalon.)

- Hogy a kakas? – Három garas.
- Hát a tyúk? – Az is úgy.
- Add alább! – Nem adom, inkább körbeszaladom.

Jól megőrizted a szeptember óta levágott sarkokat?
Most illeszd is össze őket!
Írd meg, mit olvashatsz a képen.
A beküldők között jutalmat sorsolunk ki.

Rajzolta **Marék Veronika,** összeállította **Zentai Mari,** szaktanácsadó **Winkler Márta**

Flamingók és mérgeskígyók

A szerző felvétele

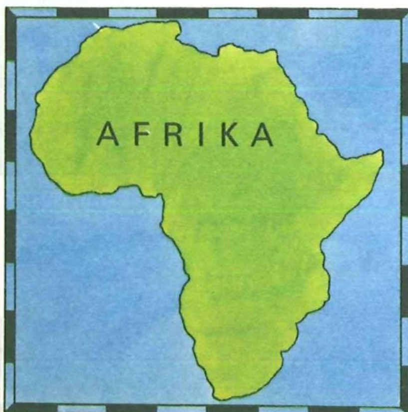
Már alkonyodott, amikor Kelet-Afrika egyik 4500 m fölé magasodó vulkánjának, a Merunak a kráteréből elindultam lefelé. Elefántcsapásokat keresztezve esőerdők sűrűjén át törtük az utat a Teleki Sámuelről Samunak elnevezett terepjárónk parkolóhelyéhez. A faágak mohából vagy zuzmóból valóságos szakállt viseltek, a párás levegőben csepegett róluk a víz. Az elefántok miatt óvatosnak kellett lenni, fekete kísérőnk – vállán puskával – meg-megállt és hallgatózott.

A Meru vulkánt övező óriási kiterjedésű őserdő legnagyobb része nemzeti park. Mint Tanzánia hasonló védett területein, itt is lépten-nyomon találkoztunk kafferbivalyokkal, zsiráfokkal, varacskos disznókkal. A kis dikdikkek groteszk ugrásokkal menekültek terepjárónk elől. Autóinkkal a Momela-tavak felé igyekeztünk, hogy a sötétedés előtt elérjük kutatótáborunkat. Amikor egy dombtetőről megpillantottuk a tavakat, alig akartunk hinni a szemünknek: rózsaszín csík szegélyezte a tavacskák partját. Csak közelebbről derült ki, hogy a csík flamingók ezrei és tízezrei, szorosan egymás mellett, mint valami élő rózsafűzér. A flamingók csak időnként jelennek meg ilyen tömegesen a kelet-afrikai tavak közelében, olyankor, amikor bőven akad táplálékuk. A sósvízű tavacskák moszatjait szűrik ki különleges csőrük segítségével, hosszú lábaikon lépdelve a sekély, parti vízben.

Nem messze innen van egy nagyméretű, kiszáradt krátertó is, a neve Ngurdoto. Másnap a reggeli napsütésben erre tartottunk, mert egyike a vadban leggazdagabb részeknek a nemzeti park területén. Kis ösvényen gyalog haladtunk előre. Én elöl, s ahelyett, hogy előre figyeltem volna, félig hátrafordulva beszélgettem a mögöttem haladó társammal. Így történhetett meg, hogy csak az utolsó pillanatban vettem észre egy előttem tekergő, méretes zöld kígyót, s már nem tudtam elkerülni, hogy rá ne lépjek. Hatalmasat ugrottam rémületemben, de a kígyó nem támadott, hanem eltűnt a sűrű növényzet között. Fekete kísérőnk egy darabig csóválta a fejét, azután így szólt hozzám:

– Babu (Így hívják szuahéli nyelven a nagypapát, s mivel tudta rólam, hogy nekem már unokám van, nem kínlódott a nevem kimondásával.), te ma újra születtél. Merthogy egy zöld mamba – amelynek a marása csaknem biztos halál – ne támadjon, amikor rálépnek, ez a legnagyobb ritkaság.

Dr. Juhász Árpád

Nézz a lábad elé!

Ha a kanyargós, árnyas erdei ösvényen sétálsz, vagy a mezei dűlőúton sietsz valahová, mindig nézz a lábad elé! Különösen a reggeli órákban forgalmasak ezek az utak, csigák, pókok, bogarak és más apró állatok haladnak keresztül rajtuk. Nekik persze a keskeny erdei gyalogút is széles sztrádának tűnhet, ezért egyik másik apróságnak bizony hosszú percekig tart, amíg eljut egyik oldalról a másikra. Ráadásul a tarkabarka csigabigák néha éppen az ösvény közepén kezdenek töprengeni: tovább másszanak-e, vagy visszaforduljanak oda, ahonnét jöttek. Ilyenkor sajnos sokat eltaposnak közülük a figyelmetlen járókelők. Szörnyű érzés, amikor a cipő talpa alatt recsegve törik darabokra a vékony csigaház! Különösen eső után vagy a harmatos reggeli fű között kell nagyon vigyázni, mert ilyenkor ahány csiga csak él a környéken, mind előbújik rejtekéből, és mászkálni kezd.

A rövid füvű legelőkön különösen az alkonyati órákban figyelhetitek meg a fűszálak között talpaló ganajtúrókat (alsó képünk). Ilyenkor trágya után kutatnak, hogy abból készítsék el azt a kis galacsint, amibe petéjüket rejtik. Egy pálcikával óvatosan emeljetek meg egy félig száradt „tehénlepényt"! Csodálkozni fogtok, milyen gazdag élet rejtőzik alatta.

Gyászcincér Fotók: Bécsy László

A réteken és mezei ösvényeken gyakran szemünk elé kerül a lassú mozgású, kényelmes, fekete színű pohos gyászbogár. Neki soha semmi sem sietős. Fel lehet emelni, meg lehet nézegetni, akár fényképezni is. Utána persze szép óvatosan ugyanazon a helyen eresszétek ismét szabadon!

A mezőkön kanyargó utakon szokott sétálni a nagyon szép nyolcsávos gyalogcincér és a sároshátú bogár. Utóbbinak kicsit furcsa neve van, de ha közelebbről megnézitek, látni fogjátok, hogy hosszanti irányban és rücskösen barázdált kemény szárnyfedői valóban olyanok, mintha száradó sár tapadna rájuk. Ha elém kerül egy ilyen kényelmesen sétálgató bogárka, mindig lehajolok, és átsegítem arra az oldalra, amelyik felé igyekezik. Mert soha nem lehet tudni, mikor jön arra egy figyelmetlen gyalogos vagy egy száguldó kerékpár, amelynek kerekei ugyancsak halálos veszélyt jelentenek az ilyen apró „turisták" számára.

Schmidt Egon

Hogy a kakas?

Az eladók és a kakasok párba állnak, kört alkotnak (a körből kifelé fordulva). A kakasok az eladók előtt állnak vagy guggolnak és egymást túlkiabálva kukorékolnak, illegetik magukat, míg a vevő meg nem érkezik. A vevő a körön kívül sétál. Mustrálja (vizsgálgatja) a kakasokat. Ha kiválasztott egyet, eléje áll, s kérdi az eladótól: – Hogy a kakas? (részletes szövegét lásd a 19. oldalon). Ekkor a vevő elkezdi kergetni az eladót. Ha a vevő gyorsabb, ő foglalja el az eladó helyét, az eladóból pedig kakas lesz. Ekkor a kakas áll a vevő helyére. Ha lassú volt a vevő, és az eladó előbb ért vissza régi helyére, a kakasa mögé, akkor a vevő kezdi az alkudozást elölről egy másik kakastulajdonossal. (Nehezíthető a játék azzal, ha eladó és vevő ellenkező irányba futnak.)

Szép májusi napokon az iskola udvarán is eljátszhatjátok. Jó fogócskázást kívánok!

Dobra verjük

Balázsolás országszerte

Februárban a Kisdobos szerkesztősége több helyen vendégeskedett. A meghívást Fürkész Balázsnak köszönhettük. Az **újpesti úttörőházban** a közeli iskolák kisdobosai február 3-án köszöntötték Fürkész Balázst. A ház tortával, játékkal, táncházzal kedveskedett a majd 200 kisdobosnak.

Sárbogárdra sereglettek Fejér megye úttörőcsapatainak kisdobosai. Ők is feleleveníteték a balázsolást, majd tánc, játék, sport színesítette a programot. Gyűjtést is szerveztek Táncolj az egészségért! elnevezéssel. Az összegyűlt pénzt a Gyermekek a gyermekek egészségéért alapítványra fizették be.

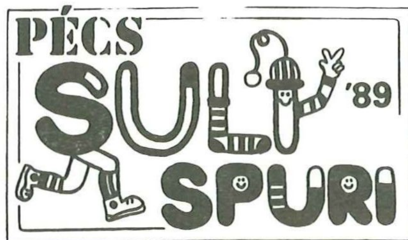
Debrecenben az újpesti Általános Művelődési Központ könyvtárában a balázsoló kisiskolások régi szokás szerint barkaággal megérintették a jelenlévőket, hogy ne érje őket torokbaj ebben az évben.

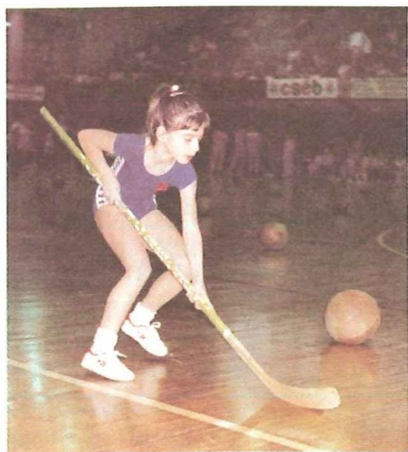
Toborzó

Igazi kisdobos programot ajánl a városligeti Petőfi Csarnok (XIV., Zichy M. út) május 14-én. Történelmi játszóház lesz. Huszárcsákót és más korabeli kelléket készíthetsz.

Fűzfacsemete-akció

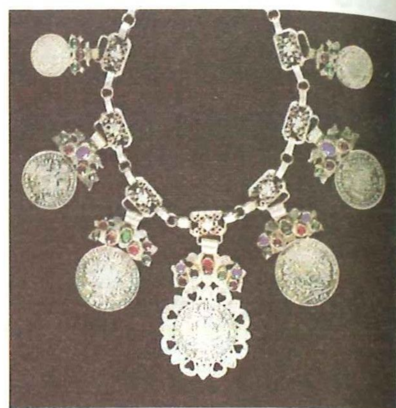
A Kiss Ferenc Csongrád megyei Természetvédelmi Egyesület az idei tavaszon természetbarát közösségeket és kisgyerekeket hívott: ültessenek el egy fűzfaágat a tóparton, a folyók közelében, a dűlőutak mentén. Ha ti is részt vesztek a fűzfacsemeték nevelésében, küldjetek tudósítást az egyesületnek az alábbi címre: 6725 Szeged Április 4. u. 6. Minden résztvevőnek oklevelet küldenek.

Suli-spuri

A pécsi városi sportcsarnokban Suli-spuri elnevezéssel játékos sportvetélkedőt tartottak. A városi versenyt a Testnevelési Általános Sportiskola csapata nyerte. Gratulálunk!

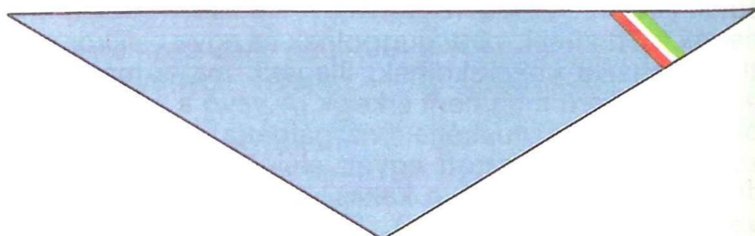
Múzeumi világnap

Próbáltál már természetes anyagokból, magvakból, termésekből ékszereket készíteni? Ha nem, akkor megismerheted a különböző ékszerkészítési technikákat a Néprajzi Múzeum (V., Kossuth L. tér 12.) május 18-i programján. A foglalkozásokat Csapó Ida tartja délelőtt fél tizenegykor és délután fél háromkor.

Ugyanitt megnézheted az „Európai népi ékszerek a 18–19. században című kiállítást is.

+ 2 könyv

Szép sikert aratott Kis Ferenc a kiskunfélegyházi Platán utcai Általános Iskola 9 éves tanulója. 1988-ban ugyanis megnyerte a megyei mesemondóversenyt. Feri ekkor kapta a 22. jutalomkönyvét. A tanárok és a diákok egyaránt büszkék rá. Ha teheti, tanyán élő nagymamájánál járja az erdőt, de ért a számítógéphez is, szeret sakkozni, tanul németül és bélyeget gyűjt. A gyermeknapra a Kisdobos szerkesztősége 2 újabb könyvvel ajándékozza meg.

Ilyen az új nyakkendőnk

Építsünk hajót!

Egy Föld körüli vitorlás expedíció legfontosabb eszköze maga a hajó. Kérdezhetnéd: miért kell ilyen vitorlást építeni? Nem egyszerűbb inkább megvásárolni?

Igazad van. A tengerparti országok hajógyáraiban készülnek olyan vitorlások, amelyek alkalmasak a Föld körülvitorlázására is. De ezek nagyon drágák, számunkra megfizethetetlenek. Így nem maradt más választás: tervezünk és építünk magunknak.

Milyen legyen az a vitorlás, amely képes átszelni tengereket, óceánokat? Mindenekelőtt biztonságos és erős, hogy képes legyen elviselni a víz állandó támadásait, a viharokat és az erős szeleket. Ezért minden méretét, erősítését alapos, pontos számításokkal határozzuk meg. A hajótest formája is a víz természetéhez igazodik, azaz könnyen mozog a tovarohanó hullámok hegyvölgyei között. A hajó olyan anyagból épül, amely állja a sós tengervizet, erős és rugalmas. Ilyen az üvegszál erősítésű műanyag. Ez a kisebb méretű hajók nélkülözhetetlen alapanyaga.

Vitorlásunkat olyanra tervezzük, hogy akár egy ember is kezelhesse. A kötelek csörlőit is úgy helyezzük el, hogy a kormányos számára minden „karnyújtásnyira" legyen.

De a hajó nemcsak közlekedési eszköz, hanem lakásként is szolgál majd.

Miből is áll az úszó lakás? Lesz benne három kabin (összesen hét fekvőhellyel), konyha, fürdőszoba, WC, társalgó és navigációs tér, ahol térképek, hajózási műszerek és rádiók kapnak helyet. Megpróbáljuk kényelmessé tenni, hiszen sok időt töltünk ott. Nehéz lesz. Képzelj el egy lakást, amelyik állandóan billeg, miközben föl-le emelkedik és süllyed! Ehhez a mozgáshoz kell tervezni a tárgyakat is Pl. a konyhai gázfőzőnek billegnie kell, hogy amíg a hajó táncot jár a hullámokon, vízszintesen álljon, s ne boruljon ki a leves. Az ágyak szélére ponyvát feszítünk, hogy ne essen le minden percben az, aki aludni akar. Tudod-e, mi az, amit egy kis vitorláson állandóan „csinálni" kell? Kapaszkodni! Ezért kapaszkodókat is teszünk mindenhová.

Egy hajónak név is kell. A mi hajónk neve: EQUATOR. Magyarul annyit jelent: Egyenlítő.

Gál József

Postafiók 100

Kedves Barátaim!
Emlékeztek még az egészséges élet hét szabályára, Dr. Czeizel Endre jótanácsaira? Ha nem is jut eszetekbe hirtelenjében mind, leveleitekből tudom, igyekeztek ezeket a szabályokat betartani. Sokan írtok levelet a barátságról, a legjobb barátotokról, sikereitekről.

Együtt az egészségért!

Az osztályunkból sokan „Kis egészségőr" szakkörre járunk. Test és fogápolással, a sebek helyes kötözésével foglalkozunk. Sokan járunk környezetismeret szakkörre is. Kirándulunk. Ismerkedünk a közeli tájak szépségeivel. Tanulmányozzuk a madarak és más élőlények életét, szokásait. Sokat beszélgetünk arról, hogyan védhetjük meg a természetet a rongálástól.

A debreceni Csapókerti Általános Iskola
4. osztályos Béke raja

Jóbarátok

Van egy kis barátom. Öt évvel fiatalabb, mint én. Kéri Gábornak hívják. Azért szeretem, mert hallgat rám. Sokat vagyunk együtt, sok mindenről tudunk beszélgetni. Gyakran elviszem magammal sétálni. Egyszer hosszabb sétára indultam az osztálytársaimmal. Szegény Gábor úgy elfáradt, hogy ölben hoztam haza. Néha zavar a tanulásban. Nem mindig érti meg, hogy nekem tanulnom is kell nem érek rá mindig játszani. Ősszel már ő is iskolás lesz. Akkor megtudja, hogy nem csak játék van a világon. ***Horváth Tibor,***
4. osztályos Nemesvámos

Születésnap betegen

Éppen a születésnapom táján megbetegedtem. Anya ezért nem engedte meg, hogy megtartsam a születésnapi zsúrt. Otthon voltam és szo-

morkodtam, hogy nem hívhattam meg az osztálytársaimat. Orsi, a legjobb barátnőm, délután eljött és meglátogatott. A háta mögé dugta a virágot, úgy jött az ágyamhoz. Még ajándékot is hozott. Úgy megörvendeztetett, hogy mindjárt jobban lettem. Egész délután játszottunk, még énekeltünk is.
Nagyon jól esett ez a látogatás. ***Malicsek Hajnalka,***
4. osztályos Recsk

Tisztelt Szerkesztőség!
Ifjú Suta Pál vagyok.
Első osztályba járok.
Olvastuk a Kisdobos
újságban az új életet kez-
dünk cikket. Elhatároztam
hogy ezentúl én is többet
segítek. Elosztottuk
a házi munkát. Az én
testvérem még nem segít,
mert csak két hónapos
Üdvözlettel:
Suta Pál
1. b. tanuló

Barátunk a számítógép

Februárban már közöltünk rajzoló programot. Ez a mostani program sokkal többre képes, mint elődje. Aki szeret rajzolni, óraszám rajzolgathat vele a képernyőre.

Behívás után a képernyő közepén kicsiny sötét pont jelenik meg. A program most is két „üzemmódban" dolgozik. Ha megnyomod az R gombot, rajzol, az N gombra pedig a pont vonalhúzás nélkül mozgatható. A mozgatást a négy iránybillentyű végzi fel-le-oldalt, valamint a Q, W, A, S gombokkal 45 fokban ferdén fel, le, úgy mint a korábbi programban.

Ha ezektől eltérő irányú egyeneseket akarsz rajzolni, akkor N módban a rajzolandó egyenes kezdőpontjához viszed a rajzoló pontot és amikor a helyén van, megnyomod egymás után az R és V gombokat. A pont helye berajzolódik. Ezután a pontot a kívánt egyenes másik végpontjához viszed, s ott megnyomod az R és U gombokat. Ez a pont is berajzolódik. Most nyomd le az R és H gombot, a két pontot egy egyenes köti össze. Ha nem jó helyen van, az R és L megnyomására kitörlődik.

Egy-egy pontot a T billentyűvel is le lehet törölni. Ha egy egyenesen végig haladsz, a T-vel pontonként is letörölheted az egészet.

Ha kört akarsz rajzolni, menj a kör középpontjához a rajzoló ponttal és nyomd meg az R és K billentyűt. A pont köré kis kör rajzolódik, de mindjárt le is törlődik. Újabb K-ra kissé nagyobb kört látsz. A K-t addig nyomogatod, amíg a kör megfelelő nagyságú nem lesz. Ekkor, amint eltűnt, megnyomod az M-et és most már véglegesen megjelenik a kör.

Zárt idomok belsejét befestheted, ha a rajzoló pontot az idom belsejébe viszed (akár R, akár N módban) és az F-et megnyomod. Vigyázz, hogy az idom teljesen zárt legyen, mert ha valahol lyukas, „kifolyik" a festék.

Az RV, RU, RH vonalrajzolással folyamatosan is lehet dolgozni. Ha bejelölsz egy RV, RU pontot, összekötöd, majd egy újabb pontot RV-vel rögzítesz; ez RH-ra az előző RU-val kötődik össze. Ha egy RV-t rögzítesz és az újabb pontokat mind RU-val rögzíted, ezek mind az RV-vel kötődnek össze.

Pethes Endre

```
10 GRAPHIC1,1:COLOR0,2,7:COLOR1,7,2
20 X=156:Y=96:DRAW,1,1
30 SSHAPEA$,1,1,1,1:SSHAPEZ$,X,Y,X+1,Y+1
40 GSHAPEA$,X,Y,0:O=4
50 GETKEYA$:IFA$="R"THEN90:ELSE60
60 IFA$="N"THEN240
70 IFA$="T"THENBOX0,X,Y,X,Y,,1:GOTO240
80 IFA$="F"THENPAINT,X+1,Y+1:GOTO240
90 IFA$=CHR$(145)THENY=Y-1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
100 IFA$="Q"THENX=X-1:Y=Y-1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
110 IFA$=CHR$(17)THENY=Y+1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
120 IFA$="A"THENX=X-1:Y=Y+1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
130 IFA$=CHR$(29)THENX=X+1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
140 IFA$="W"THENX=X+1:Y=Y-1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
150 IFA$=CHR$(157)THENX=X-1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
160 IFA$="S"THENX=X+1:Y=Y+1:GSHAPEA$,X,Y,2:GOTO30
170 IFA$="V"THENX1=X:Y1=Y:GOTO240
180 IFA$="U"THENX2=X:Y2=Y:GOTO240
190 IFA$="H"THENDRAW,X1,Y1TOX2,Y2:GOTO240
200 IFA$="L"THENDRAW0,X1,Y1TOX2,Y2:GOTO240
210 IFA$="K"THENCIRCLE,X,Y,O:GOTO230
220 IFA$="M"THENCIRCLE,X,Y,O-2:GOTO50
230 CIRCLE0,X,Y,O:O=O+2:GOTO50
240 DRAW,1,1:SSHAPEA$,1,1,1,1
250 SSHAPEZ$,X,Y,X+1,Y+1:GSHAPEA$,X,Y,0
260 GETKEYA$:IFA$="R"THEN30
270 IFA$=CHR$(145)THENY=Y-1:SSHAPEY$,X,Y,X+1,Y+1:GOTO340
280 IFA$=CHR$(17)THENY=Y+1:SSHAPEY$,X,Y,X+1,Y+1:GOTO350
290 IFA$=CHR$(29)THENX=X+1:SSHAPEY$,X,Y,X+1,Y+1:GOTO360
300 IFA$=CHR$(157)THENX=X-1:SSHAPEY$,X,Y,X+1,Y+1:GOTO370
310 IFA$=" "THENGSHAPEA$,X,Y,0:Z$=A$:GOTO240
320 IFA$="T"THENBOX0,X,Y,X,Y,,1:Z$=A$:GOTO240
330 IFA$="F"THENPAINT,X+1,Y+1:GOTO240
340 GSHAPEA$,X,Y,2:GSHAPEZ$,X,Y+1,3:GOTO240
350 GSHAPEA$,X,Y,2:GSHAPEZ$,X,Y-1,3:GOTO240
360 GSHAPEA$,X,Y,2:GSHAPEZ$,X-1,Y,3:GOTO240
370 GSHAPEA$,X,Y,2:GSHAPEZ$,X+1,Y,3:GOTO240

READY.
```

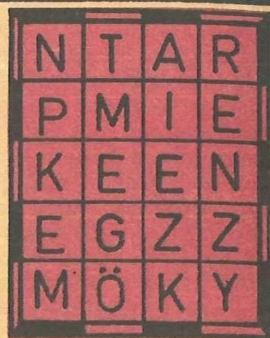
A program a C–16 és a +4 típusú gépeken játszható.

MÁJUSI FEJTÖRŐ

Összerakó

A jobb oldali szótöredékeket helyezd a bal oldali betűoszlop megfelelő sora mellé úgy, hogy a betűk folyamatosan olvasva Radnóti Miklós: Május című verséből adjanak idézetet! Ezt a két sort kell beküldeni.

Lóugrás

Május utolsó vasárnapján ünnepelünk. Vajon mit? Megtudod, ha a bal felső sarokmező N betűjéből kiindulva lóugrásban haladsz és helyes sorrendben olvasod össze a betűket. Megfejtésül ezt küldd be!

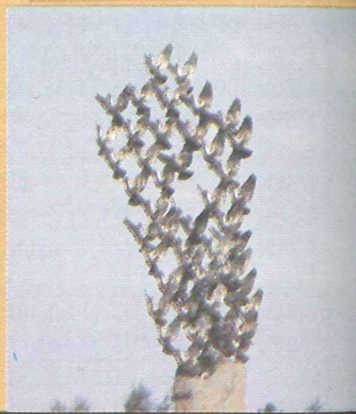
Betűrejtvény

A betűrejtvény megfejtése egy szó. Ez a fogalom minden ember legfőbb vágya. Ezt a szót küldd be!

Műalkotás

Képünk Kiss István szobrászművész egyik neves alkotását ábrázolja. Írd meg, hol található ez a szobor!

Zala József munkája

A megfejtéseket május 26-ig küldjétek be nyílt levelezőlapon.
Címünk: Kisdobos 1502 Budapest, Postafiók 100.

A februári fejtörő helyes megfejtése:

ANAGRAMMA: Balázs, **MADARAK:** Zöldike, **BETŰFONÁS:**Karnevál – farsang., **KÖZMONDÁS:** Nem eszi meg a kutya a telet.

A februári fejtörők helyes megfejtéséért 50 Ft-os könyvutalványt nyertek:

Horváth István, Varga Lajos, Budapest; **Almási Sándor,** Vilonya; **Bai Krisztina,** Nagyrábé; **Bakai Beáta,** Komló; **Bakos Rita,** Vác; **Balogh Krisztina,** Vásárosnamény; **Balog Szilvia,** Kiskunmajsa; **Banász Ildikó,** Bácsbokod; **Béres Kitty,** Tamási; **Bodnár Henrietta,** Debrecen; **Bors Erzsébet,** Dég; **Czakó Emőke,** Tiszakécske; **Csizmadia Judit,** Orosháza; **Csonka László,** Mezőtárkány; **Csonka Tamás,** Salgótarján; **Dinnyés Anikó,** Csongrád; **Erdős Margaréta,** Tiszadob; **Farkas Tünde,** Szihalom; **Fekete Katalin,** Boldva; **Forgács Zoltán,** Debrecen; **Fülöp Gábor,** Boldog; **Gálig Erika,** Csongrád; **Hangácsi Szabolcs,** Bernecebaráti; **Helle Krisztián,** Jászkísér; **Hosszú Gabriella,** Balatonszabadi; **Kis Judit,** Győr; **Kocsis András,** Szil; **Kottlár Krisztina,** Szolnok; **Kovács Balázs,** Vonyarcvashegy; **Kuritár János,** Balkány; **Laczkó Alexandra,** Paks; **Lada Gábor,** Székesfehérvár; **Magyari Tihamér,** Mátranovák; **Mázi László,** Nagyigmánd; **Mészáros Ágnes,** Szigetvár; **Oláh Irma,** Zsóka; **Palkovics József,** Felsőrajk; **Papp Orsolya,** Sümeg; **Péntek Adrián,** Simaság; **Schreiber Lívia,** Gyúró; **Sigér Zsuzsa,** Hajdúhadháztéglás; **Stuhár László,** Verseg; **Szabad Eszter,** Tiszavasvári; **Szlovák Zsolt,** Mezőkovácsháza; **Tarnóczi Róbert,** Aldebrő; **Tasi Ivett,** Alsónyék; **Tóth Éva,** Berhida; **Ujpál Ákos,** Ózd; **Zlinszki István,** Tiszaföldvár.

Nyári iskolaköpeny

A kora nyári melegben, kényelmetlen a hosszú, műszálas anyagból készült iskolaköpeny. Kérjétek meg anyukátokat vagy nagymamátokat, hogy varrjon helyette könnyű, szellős köpenyt.

Anyagszükséglet: 60 cm duplaszéles, vagy 120 cm szimplaszéles vászon vagy karton. Az elszegéshez egy régi kinőtt színes poló is megfelel. Ha ez nincs, akkor 50 cm szimplaszéles színes, mintás vászont vagy kartont vegyetek. A szabásrajz alapján csomagolópapírból szabásmintát kell készíteni. Egy négyzet 10 × 10 cm. A szabásmintákat ráfektetjük az anyagra, rágombostűzzük és kiszabjuk.

Az **A** ábrán egy kötényszerű iskolaköpeny rajza látható. A vállak összevarrása után a nyakkivágást szegjük körbe pamutanyaggal – úgy mint egy polót –, vagy ferdén szabott visszahajtott kartonnal. Az oldalát és az alját fél centi szélesen visszahajtjuk.

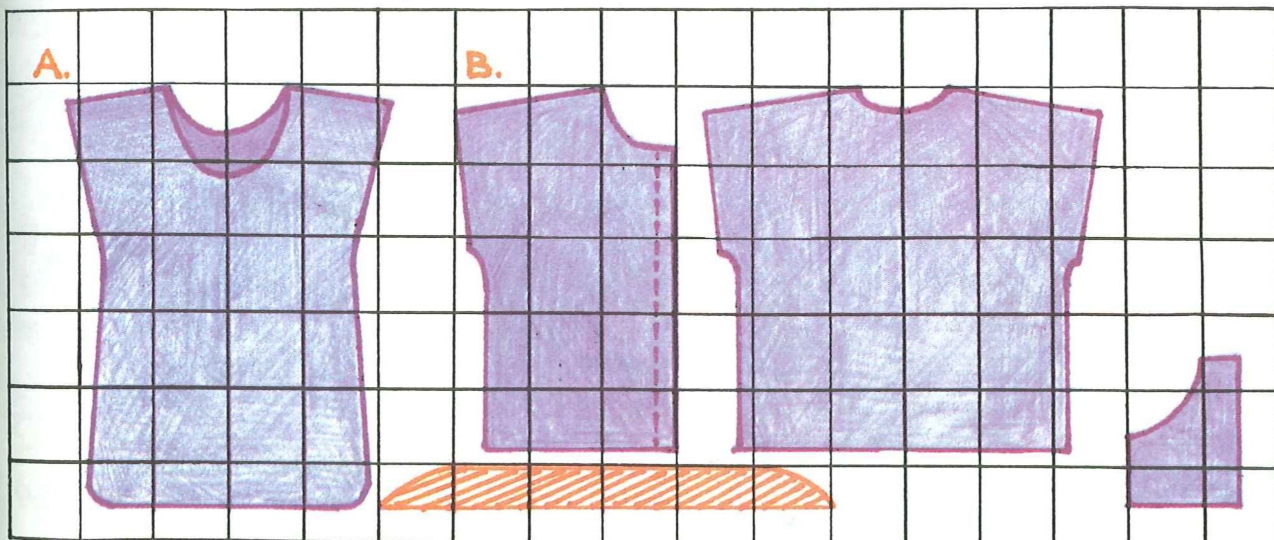
A lányokét fodorral díszíthetjük a vállaknál, s egy-egy masnival az oldalán. A fiúknak 2-2 gombot varrjunk az oldalára.

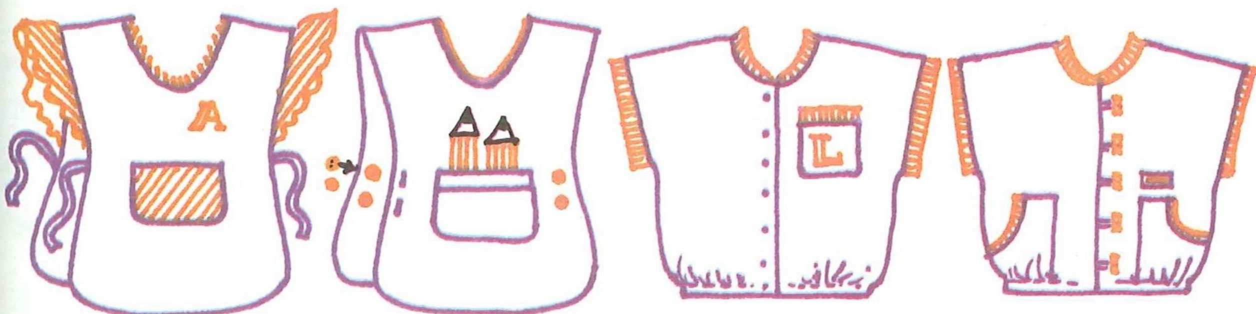
A **B** ábrán egy dzseki formájú köpeny látható. Díszítéstől függően fiúk is, lányok is viselhetik. A nyaka köré gépeljük a pamut anyagot úgy, hogy a gombolásnál elkeskenyedjen.

Az ujjak és a zsebek szintén pamutszegést kapnak.

Az alját úgy varrjuk fel, hogy gumit tudjunk belefűzni. A köpenyeket zsebekkel, matricákkal, címkékkel, rátétekkel vagy hímzéssel díszíthetjük.

Szabó M. Katalin

A KÉK KERÍTÉS

Van valahol egy kék kerítés, amelyik szereti, ha rajzolgatnak rá.

A divatbemutató kellős közepén megjelent egy furcsa fiú. – Mi az, nem tudsz olvasni? – förmedt rá Réka. – Ne-nem... – dadogta a fiú.

– Bence idejön értem. És csak állt, mozdulatlanul. – Mit csináljunk vele? – tanakodtak a lányok. – Használjuk ruhafogasnak!

Bence dühöngve rontott közéjük. – Ostobák! Mit csináltatok az unokatesómmal? Nem vettétek észre, hogy egy kicsit süsü szegényke?

A lányok meghökkentek. De az unokatesó nem haragudott rájuk. Örült, hogy fogas lehetett... Meg is kapta a bemutató fődíját.

Marék Veronika